

Suvestinė redakcija nuo 2018-09-01 iki 2024-03-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [35-1743](#), i. k. 112203NISAK00001-54

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL SUTARČIŲ SU BUITINIAIS VARTOTOJAIS DĖL GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO,
PERDAVIMO IR SKIRSTYMO STANDARTINIŲ SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. kovo 22 d. Nr. 1-54
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (Žin., 2000, Nr. [89-2743](#); 2011, Nr. [87-4186](#)) 5 straipsnio 2 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 21 d. nutarimo Nr. 1104 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymą ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 725 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymą“ ir 2009 m. spalio 14 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymą“ pripažinimo netekusiais galios“ 1.1 punktu (Žin., 2011, Nr. [118-5549](#)),

t v i r t i n u Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašą (pridedama).

ENERGETIKOS MINISTRAS

ARVYDAS SEKMOKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos energetikos
ministro 2012 m. kovo 22 d.
įsakymu Nr. 1-54
(Lietuvos Respublikos energetikos
ministro 2015 m. vasario 2 d.
įsakymo Nr. 1-26 redakcija)

SUTARČIŲ SU BUITINIAIS VARTOTOJAIS DĖL GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO, PERDAVIMO IR SKIRSTYMO STANDARTINIŲ SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato gamtinių dujų (toliau – dujų) pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutarčių (toliau – sutartis) su buitinais gamtinių dujų vartotojais (toliau – buitinis vartotojas) sudarymą, galiojimą, nutraukimą, dujų tiekimo tvarką ir sąlygas, dujų kiekio ir tarifo (kainos) nustatymo tvarką, buitinio vartotojo atsiskaitymo už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas tvarką, šalių teises, pareigas ir atsakomybę už įsipareigojimų nevykdymą, keitimosi informacija tvarką, prašymų ar skundų nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarką, sutarties nutraukimo sąlygas ir tvarką. Aprašo tikslas – nustatyti tvarką ir standartines sąlygas, kuomet buitinis vartotojas norėdamas įsigyti dujas sudaro su gamtinių dujų tiekimo įmone (toliau – tiekimo įmonė) dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartį bei su tuo susijusius reikalavimus.

2. Aprašas privalomas tiekimo įmonėms ir buitiniams vartotojams. Tais atvejais, kai buitinis vartotojas nėra sudaręs rašytinės sutarties su skirstymo sistemos operatoriumi garantinio tiekimo atveju, tačiau jam tiekiamos dujos, jų tarpusavio santykiams yra taikomos Aprašu nustatytos standartinės sutarties sąlygos, Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 1-248 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklės), Prekybos gamtinėmis dujomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 1-293 „Dėl Prekybos gamtinėmis dujomis taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Prekybos taisyklės) ir kitų teisės aktų nuostatos. Skirstymo sistemų operatoriams Aprašas taikomas tiek, kiek tai liečia jo teises buitinių vartotojų atžvilgiu ir garantinio dujų tiekimo sutarties parengimą.

3. Vadovaudamasi Aprašu tiekimo įmonė parengia tipinę sutartį, kurioje privalo būti įtrauktos Aprašu nustatytos sutarties sąlygos, ir ją savo interneto svetainėje viešai paskelbia. Sutartyje, be Aprašu nustatytų sąlygų, gali būti ir kitos šalių individualiai aptartos sąlygos, neprieštaraujančios Lietuvos Respublikos civiliniam kodeksui (toliau – Civilinis kodeksas), Lietuvos Respublikos energetikos įstatymui, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymui (toliau – Gamtinių dujų įstatymas), Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėms, Prekybos taisyklėms ir kitiems teisės aktams. Sutarties šalys negali nustatyti tokių sutarties sąlygų, kurios pablogintų buitinio vartotojo padėtį arba pagerintų šią padėtį kitų buitinių vartotojų atžvilgiu, palyginti su ta, kurią nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

4. Garantinis tiekimas buitiniam vartotojui užtikrinamas ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių nustatyta tvarka ir sąlygomis, kuriam pasibaigus, garantinį tiekimą vykdantis skirstymo sistemos operatorius įgyja teisę nutraukti dujų tiekimą.

Skirstymo sistemos operatoriai parengia tipinę garantinio dujų tiekimo sutartį vadovaujantis Aprašu, Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėmis ir kitų teisės aktų nuostatomis. Tipinė garantinio dujų tiekimo sutartis skelbiama skirstymo sistemos operatoriaus interneto svetainėje.

Garantinio dujų tiekimo metu buitinis vartotojas turi tokias pat pareigas skirstymo sistemos operatoriui, kaip ir tiekimo įmonei.

5. Dujos buitiniam vartotojui tiekiamos pagal sudarytą sutartį. Į konkrečią gamtinių dujų pristatymo vietą (toliau – pristatymo vieta) konkrečiam buitinio vartotojo objektui pagal sutartį dujas gali tiekti tik viena tiekimo įmonė.

6. Buitiniam vartotojui sudarius dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartį su tiekimo įmone, atskira dujų skirstymo ir perdavimo paslaugos sutartis su dujų sistemų operatoriumi nesudaroma, tačiau skirstymo sistemos operatorius lieka atsakingas už skirstymo sistemos valdymą, eksploatavimą, dujų kiekio matavimo priemones (toliau – matavimo priemonė), o buitinis vartotojas privalo sudaryti sąlygas ir netrukdyti skirstymo sistemos operatoriui vykdyti jam įstatymų nustatytų pareigų.

7. Į pristatymo vietą, objektą buitiniam vartotojui patiektos dujos turi atitikti Gamtinių dujų kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1-194 „Dėl Gamtinių dujų kokybės reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų kokybės reikalavimai).

8. Sutartimi neaptarti šalių tarpusavio santykiai yra reglamentuojami Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėmis, Prekybos taisyklėmis ir kitais teisės aktais.

9. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Gamtinių dujų įstatyme, Prekybos taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatytas sąvokas.

II SKYRIUS

SUTARTIES ŠALYS, SUTARTIES SUDARYMAS IR GALIOJIMAS

10. Fizinis asmuo, kuris pageidauja vartoti dujas ir gauti su jų vartojimu susijusias paslaugas, asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms, nesusijusioms su komercine ar profesine veikla, kreipiasi į tiekimo įmonę dėl buitinio vartotojo sutarties sudarymo, privalo pateikti šiuos dokumentus:

10.1. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Jei sutartį pasirašo savininko įgaliotas asmuo, jis privalo pateikti teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą;

10.2. namo (buto) nuosavybę patvirtinantį dokumentą;

10.3. buvusio ir naujo savininkų pasirašytą dokumentą, kuriame nurodyti tarpusavyje suderinti matavimo priemonės rodmenys (dokumentą pateikti neprivaloma, jeigu naujas vartotojas pradeda atsiskaitymą nuo paskutinio buvusio savininko deklaruoto rodmens);

10.4. bendraturčių tarpusavio susitarimą (raštu) dėl sutarties sudarymo, jei objektas, kuriame vartojamos dujos, priklauso keliems bendraturčiams;

10.5. kai vartotojas keičia tiekimo įmonę – papildomai pateikti Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių nustatytą pranešimą apie vartotojo tiekimo įmonės pakeitimą;

10.6. kai į vartotojo sistemą tiekiamos dujos ir asmeniui suteikiamas socialinis būstas – papildomai pateikti:

10.6.1. socialinio būsto nuomos sutartį (vietoje namo (buto) nuosavybę patvirtinančio dokumento);

10.6.2. savivaldybės sprendimą dėl socialinio būsto skyrimo;

10.6.3. buto priėmimo–perdavimo aktą ar kitą nuomotojo ir nuomininko pasirašytą dokumentą, kuriame būtų nurodyti matavimo priemonės rodmenys, nuo kurių pradedamas dujų tiekimas;

10.7. kai vartotojo sistema pirmą kartą prijungiama prie dujų skirstymo sistemos – papildomai pateikti pažymą apie dujų sistemų parengimą sujungimui ir pasirašytą dujų sistemų atskyrimo atsakomybės ribų aktą.

11. Sutartyje turi būti nurodytos sutarties šalys ir jų rekvizitai:

11.1. Tiekimo įmonė (pavadinimas, įmonės kodas, buveinės adresas, artimiausio vartotojus aptarnaujančio padalinio adresas susirašinėjimui ir kontaktams, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) licencijos (leidimo), išduotos vykdyti atitinkamai veiklai, numeris ir išdavimo data, kontaktinė informacija (tiekimo įmonės ar jos padalinio susirašinėjimo adresas, kontaktinis telefono numeris, fakso numeris, elektroninio pašto adresas, tinklalapio adresas ir kita), jo įgaliotas atstovas sudaryti sutartį ir atstovavimą patvirtinantys dokumentai.

11.2. Buitinis vartotojas (vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamosios vietos adresas susirašinėjimui ir kontaktams, kontaktinė informacija (telefono numeris ir (ar) fakso numeris, elektroninio pašto adresas ir kita).

12. Sutartyje nurodomas skirstymo sistemos operatoriaus pavadinimas, įmonės kodas, buveinė ir kontaktinė informacija, įmonės, kuri teikia avarinės tarnybos paslaugas, pavadinimas ir kontaktinė informacija. Taip pat sutartyje turi būti nurodyta:

12.1. Aprašo 28 punkte nurodytos skirstymo sistemos operatoriaus teisės;

12.2. garantinio tiekėjo (skirstymo sistemos operatoriaus), prie kurio sistemos prijungta vartotojo sistema, atsiskaitomoji sąskaita, į kurią buitinis vartotojai turės vykdyti mokėjimus už dujas ir paslaugas garantinio tiekimo laikotarpiu;

12.3. garantinio tiekimo sąlygos, nustatytos Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių IV skyriaus antrajame skirsnyje.

13. Sutartyje turi būti nurodyta:

13.1. dujų pristatymo vietos (atsakomybės ribos) adresas, indentifikavimo numeris ir trumpas aprašymas. Skirstymo sistemos operatoriaus ir buitinių vartotojų atsakomybės riba sutampa su pristatymo vieta;

13.2. objekto, kuriame vartojamos dujos, adresas ir kiti duomenys (identifikavimo numeris, objekto savininkas ir (ar) teisėtas valdytojas, objekto šildomos dalies plotas, jei dujos objekte vartojamos patalpoms šildyti);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

13.3. kita informacija, nurodyta Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių 17 punkte.

Kai buitinio vartotojo dujų sistema pirmą kartą prijungiama prie dujų skirstymo sistemos, buitinis vartotojas, sudarydamas su tiekimo įmone sutartį yra atsakingas už teisingą dujų vartojimo paskirties nurodymą. Buitiniai vartotojai, kurie vartoja dujas maistui ruošti ir (ar) vandeniui šildyti yra priskiriami I (pirmam) vartotojų pogrupiui; vartotojai, kurie vartoja dujas patalpoms šildyti ir kitoms reikmėms, priskiriami II (antram) vartotojų pogrupiui. Pirmaisiais (prijungimo) metais taikomas atitinkamam vartotojų pogrupiui nustatytas dujų tarifas (kaina), atsižvelgiant į buitinio vartotojo nurodytą dujų vartojimo paskirtį.

14. Sutarčiai sudaryti reikalingus pristatymo vietos ir objekto duomenis skirstymo sistemos operatorius tiekimo įmonei pateikia Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių nustatyta tvarka.

15. Tiekimo įmonė su buitiniu vartotoju gali sudaryti sutartį, kai jis pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus turi įrengtą vartotojo dujų sistemą, kuri yra prijungta (parengta prijungti) prie dujų skirstymo sistemos. Naujas buitinis vartotojas, įvykdęs naujo buitinio vartotojo sistemos prijungimo prie skirstymo sistemos operatoriaus sistemos sutartį, gali sudaryti sutartį su tiekimo įmone.

16. Buitinis vartotojas, sudarydamas sutartį su tiekimo įmone Aprašo nustatyta tvarka turi būti supažindintas su sutarties pasirašymo dieną galiojančiais tiekimo įmonės interneto svetainėje viešai skelbiamais dujų tarifais (kainomis), sutarties sąlygomis bei saugaus dujų vartojimo sąlygomis (tiekimo įmonė informaciją viešai skelbia savo interneto svetainėje).

17. Sutartis sudaroma raštu tiekimo įmonės buveinėje (artimiausiame vartotojus aptarnaujančiame padalinyje). Buitiniam vartotojui rašytinis prašymas dėl sutarties sudarymo nėra privalomas. Sutartis gali būti sudaroma elektroninių ryšių priemonėmis, jei jomis galima tinkamai

identifikuoti sutartį sudarantį asmenį. Šiuo atveju, buitinis vartotojas dėl sutarties sudarymo tiekimo įmonei privalo pateikti rašytinį prašymą.

18. Kiekvienai sudarytai sutarčiai tiekimo įmonė suteikia numerį ir sutartyje nurodo jos sudarymo vietą ir datą. Sutartis įsigalioja nuo jos sudarymo dienos, jeigu nenurodoma kita jos įsigaliojimo data.

Kai vartotojo dujų sistema (objektas) pirmą kartą prijungiama prie skirstymo sistemos, sutartis su buitiniu vartotoju įsigalioja dujų paleidimo į vartotojo sistemą dieną. Tiekimo įmonės keitimo atveju, sutartis įsigalioja Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių nustatyta tvarka.

Sutartis su buitiniu vartotoju sudaroma neterminuotam laikui, jeigu šalys nesusitaria kitaip.

III SKYRIUS DUJŲ TIEKIMO TVARKA IR SĄLYGOS

19. Pagal dujų tiekimo patikimumą buitinis vartotojas yra priskiriamas nenutrūkstamo dujų tiekimo grupei ir yra laikomas pažeidžiamu vartotoju.

20. Tiekimo įmonė pagal sutartį tiekia buitiniam vartotojui Gamtinių dujų kokybės reikalavimus atitinkančias dujas į sutartyje nurodytą pristatymo vietą, objektą.

21. Buitiniam vartotojui dujos tiekiamos neribojant suvartojamo dujų kiekio. Sutartyje buitiniam vartotojui nurodomas matavimo priemonės didžiausias leistinas vartoti dujų srautas $Q_{\max}$ (m^3/h) bei dujų tiekimo ribojimo ar nutraukimo sąlygos.

22. Dujų tiekimas buitiniam vartotojui gali būti apribotas ir (ar) nutrauktas be išankstinio įspėjimo:

22.1. kai sutarties šalys raštu susitaria nutraukti sutartį;

22.2. Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 5 dalies 1–3 punktų nustatytais pagrindais ir tvarka. Dujų tiekimas buitiniams vartotojams gali būti apribotas ir (ar) nutrauktas Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 163 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašas) nustatyta tvarka;

22.3. kai nustatoma, jog vartotojas neteisėtai vartoja dujas (įrengta aplankos linija, dujos vartojamos be apskaitos ar darant poveikį matavimo priemonėms);

22.4. kai dujos vartojamos nesudarius dujų pirkimo–pardavimo ar dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutarties;

22.5. kai vartotojas dujų apskaitos vietoje viršija maksimalų leistiną dujų srautą $Q_{\max}$, nurodytą sutartyje.

23. Dujų tiekimas buitiniam vartotojui gali būti apribotas ir (ar) nutrauktas Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 6 dalyje nustatytais pagrindais ir tvarka, tiekimo įmonei ir (ar) skirstymo sistemos operatoriui raštu įspėjus buitinį vartotoją ne vėliau kaip prieš 5 dienas. Įspėjimo terminas buitiniam vartotojui pradedamas skaičiuoti nuo rašytinio pranešimo gavimo dienos.

24. Dujų tiekimas buitiniam vartotojui gali būti apribotas ir (ar) nutrauktas Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 7 dalyje nustatytu atveju, jei, pasirinktinai paštu, elektroniniu paštu, per kurjerį, faksu, informuojant telefonu (skambučiu arba trumpąja žinute) ar kitu sutartyje numatytu būdu įspėjus buitinį vartotoją prieš 15 dienų, jis per šį terminą neatsiskaito už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas. Prieš apribojant ir (ar) nutraukiant dujų tiekimą atliekamas dujų kiekio matavimo priemonės rodmenų patikrinimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

25. Jei dujų tiekimas buvo nutrauktas vadovaujantis Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 5 dalies 1 ir 2 punktų, 6 dalies 1 ir 3 punktų nustatytais atvejais ir Aprašo 22.3, 22.4, 22.5 ir 24 punktais, dujų tiekimas atnaujinamas, kai buitinis vartotojas sumoka įsiskolinimus už dujas ir suteiktas paslaugas bei apmoka skirstymo sistemos operatoriui dujų tiekimo nutraukimo ir

atnaujinimo (vartotojo dujų sistemos atjungimo, pajungimo) bei kitas su tuo susijusias išlaidas skirstymo sistemos operatoriaus su Komisija suderintais ir patvirtintais į kainiais.

IV SKYRIUS

TIEKIMO ĮMONĖS, SKIRSTYMO SISTEMOS OPERATORIAUS IR BUITINIO VARTOTOJO PAREIGOS, TEISĖS IR ATSAKOMYBĖ

PIRMASIS SKIRSNIS

TIEKIMO ĮMONĖS PAREIGOS IR TEISĖS

26. Tiekimo įmonė privalo:

- 26.1. pagal sutarties sąlygas tiekti buitiniam vartotojui dujas;
- 26.2. užtikrinti patikimą, saugų dujų tiekimą į pristatymo vietą buitinio vartotojo objektui;
- 26.3. informuoti buitinį vartotoją apie saugų dujų vartojimą, skelbiant šią informaciją tiekimo įmonės interneto svetainėje, pateikiant vartotojui atmintinę, kaip saugiai vartoti dujas;
- 26.4. pranešti buitiniam vartotojui apie tarifų (kainų) ir kitų mokėjimų pasikeitimą raštu ar kitais būdais suprantamai ir ne vėliau kaip likus vienam ataskaitiniam laikotarpiui iki naujų tarifų (kainų) ir kitų mokėjimų įsigaliojimo;
- 26.5. tiesiogiai, suprantamai informuoti buitinį vartotoją apie ketinimą pakeisti sutarties sąlygas ir iš to atsirandančią buitinio vartotojo teisę nutraukti sutartį ir teisę nesutikti pakeisti galiojančios sutarties sąlygų;
- 26.6. teikti buitiniam vartotojui informaciją apie efektyvų ir saugų dujų vartojimą, teikiamas paslaugas, paslaugų teikimo sąlygas, dujų tarifus (kainas) ir paslaugų kainas, sutarties pakeitimus ir kitą teisės aktuose bei sutartyje nustatytą informaciją. Informacija buitiniam vartotojui teikiama Informacijos, susijusios su energetikos veikla, teikimo valstybės institucijoms, įstaigoms ir trečiosioms šalims taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. 1-145 „Dėl Informacijos, susijusios su energetikos veikla, teikimo valstybės, savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir (ar) kitiems asmenims taisyklių patvirtinimo“, IX skyriaus nustatyta tvarka ir sąlygomis;
- 26.7. pasiūlyti buitiniam vartotojui pasirinkti kelis apmokėjimo už patiektas dujas ir suteiktas paslaugas būdus;
- 26.8. tvarkyti tiekiamų dujų apskaitą;
- 26.9. Aprašo 23 ir 24 punktuose numatytais terminalais, informuoti buitinį vartotoją apie numatomą dujų tiekimo apribojimą ar nutraukimą. Pranešti buitiniams vartotojams visuomenės informavimo priemonėmis apie avariją, ekstremaliąją situaciją dujų sektoriuje arba dujų tiekimo apribojimą ar nutraukimą į Lietuvos Respublikos teritoriją, dėl kurių neįmanoma tęsti dujų tiekimo (transportavimo);
- 26.10. buitiniam vartotojui pageidaujant suteikti informaciją apie dujų kokybę, jų parametrų pasikeitimą;
- 26.11. ne vėliau kaip per 6 savaites nuo sutarties nutraukimo dienos buitiniam vartotojui, pasirinkusiam kitą tiekimo įmonę ar nutraukusiam sutartį, pateikti galutinę sąskaitą;
- 26.12. atlyginti buitiniam vartotojui tiesioginius nuostolius, kai tiekimo įmonė nevykdo sutartyje ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
- 26.13. informuoti kitą sutarties šalį apie pasikeitusius rekvizitus ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo pasikeitimo dienos;
- 26.14. tvarkyti buitinio vartotojo asmens duomenis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) ir kitų asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka sutarties sudarymo ir vykdymo, įsiskolinimo valdymo ir mokumo vertinimo tikslais, laikantis tiekimo įmonei (duomenų valdytojai) ADTAĮ ir kituose asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų pareigų bei užtikrinant ADTAĮ ir kituose asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose numatytas buitinio vartotojo (duomenų subjekto) teises;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

26.15. buitiniams vartotojams, išskyrus tuos buitinius vartotojus, kurie dujas naudoja tik maistui ruošti, be papildomo mokesčio teikti mokėjimų dokumentus su informacija apie faktinį dujų suvartojimą (dujų apskaitos prietaisais automatiškai nuskaitytą arba vartotojo deklaruotą dujų kiekį) ir palyginamąjį praėjusių metų to paties laikotarpio suvartojimą. Taip pat vartotojo prašymu bei atsižvelgiant į vartotojo dujų suvartojimą tiekimo įmonė raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis pateikia aiškius ir suprantamus pasiūlymus dėl dujų kainų. Informacija buitiniam vartotojui teikiama Informacijos, susijusios su energetikos veikla, teikimo valstybės institucijoms, įstaigoms ir trečiosioms šalims taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. 1-145 „Dėl Informacijos, susijusios su energetikos veikla, teikimo valstybės, savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir (ar) kitiems asmenims taisyklių patvirtinimo“, IX skyriaus nustatyta tvarka ir sąlygomis. Mokėjimų dokumentai vartotojui pateikiami ne rečiau kaip du kartus per metus, o vartotojo prašymu arba kai vartotojas pasirinko gauti mokėjimų dokumentus elektroniniu būdu - ne rečiau kaip kas ketvirtį;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-310](#), 2016-11-24, paskelbta TAR 2016-12-05, i. k. 2016-28168

26.16. buitinio vartotojo prašymu, vartotojo nurodytam energijos taupymo paslaugų teikėjui teikti informaciją apie vartotojo dujų mokėjimų dokumentus ir palyginamąjį praėjusių metų to paties laikotarpio suvartojimą;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1-310](#), 2016-11-24, paskelbta TAR 2016-12-05, i. k. 2016-28168

26.17. buitiniam vartotojui teikiamuose mokėjimų dokumentuose, sutartyse ar jų pakeitimuose pateikti nuorodą į valstybės institucijų skelbiamų vartotojų organizacijų, energetikos agentūrų ar panašių organizacijų kontaktinę informaciją, įskaitant interneto svetainių adresus, kuriose galima gauti informacijos apie esamas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, lyginamąsias galutinių energijos vartotojų charakteristikas ir energiją naudojančios įrangos technines specifikacijas;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1-310](#), 2016-11-24, paskelbta TAR 2016-12-05, i. k. 2016-28168

26.18. vykdyti kitas įstatymuose nustatytas pareigas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1-310](#), 2016-11-24, paskelbta TAR 2016-12-05, i. k. 2016-28168

27. Tiekimo įmonė turi šias teises:

27.1. iš buitinio vartotojo gauti matavimo priemonės rodmenis ar kitą informaciją, reikalingą jos pareigoms ir funkcijoms, nustatytoms teisės aktuose, atlikti;

27.2. suderinus laiką su buitiniu vartotoju, tikrinti, ar vartotojas laiku ir teisingai pagal matavimo priemonės rodmenis deklaruoja suvartotą dujų kiekį;

27.3. riboti ir (ar) nutraukti dujų tiekimą vartotojams Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių XII skyriuje nustatytais atvejais ir tvarka;

27.4. reikalauti iš buitinio vartotojo apmokėti už neeilinį matavimo priemonės rodmenų patikrinimą, kai vartotojas sutartyje ar teisės aktuose nustatyta tvarka nedeklaruoja matavimo priemonės rodmenų;

27.5. tvarkyti buitinio vartotojo asmens duomenis:

27.5.1. sutarties sudarymo ir vykdymo tikslu;

27.5.2. įsiskolinimo valdymo ir mokumo vertinimo tikslu, ADTAI ir kitais asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais nustatyta tvarka (perduoti tik tokio buitinio vartotojo asmens duomenis teisėtą interesą turintiems tretiesiems asmenims, kuris ne tik tinkamai, bet ir laiku

nevykdo sutartinių įsipareigojimų ir neatsiskaito už suvartotas dujas ir su jų vartojimu susijusias paslaugas);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

27.6. vienašališkai nutraukti sutartį Aprašo 54 punkte nustatytais sutarties nutraukimo sąlygomis;

27.7. kitas teises, nustatytas Gamtinių dujų įstatyme ir kituose teisės aktuose.

ANTRASIS SKIRSNIS

SKIRSTYMO SISTEMOS OPERATORIAUS TEISĖS

28. Skirstymo sistemos operatorius, prie kurio sistemos prijungta buitinio vartotojo dujų sistema, turi šias teises buitinio vartotojo atžvilgiu:

28.1. iš buitinio vartotojo gauti matavimo priemonės rodmenis ar kitą informaciją, reikalingą jo pareigoms ir funkcijoms, nustatytoms teisės aktuose, atlikti;

28.2. suderinus laiką su buitiniu vartotoju, patekti į vartotojo teritoriją (namų valdą) ir (ar) patalpas, eksploatuoti dujų skirstymo sistemos dalis, įrengti, perkelti, prižiūrėti, keisti ir tikrinti matavimo priemones, plombas, įvertinti ar buitinis vartotojas laiku ir teisingai pagal matavimo priemonės rodmenis deklaruoja suvartotą dujų kiekį;

28.3. suderinus laiką su buitiniu vartotoju, tikrinti, ar vartotojo dujų sistema atitinka nustatytus įrengimo, eksploatavimo, naudojimo ir techninės saugos reikalavimus;

28.4. buitiniam vartotojui nesilaikant esminių sutarties ir (ar) teisės aktų reikalavimų ir (ar) prašant tiekimo įmonei sutartyje, Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėse ir teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka, gali atjungti buitinio vartotojo dujų sistemą nuo skirstymo sistemos;

28.5. apriboti ir (ar) nutraukti dujų skirstymą buitiniams vartotojams Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių XII skyriuje nurodytais atvejais ir tvarka. Dujų skirstymas buitiniams vartotojams gali būti apribotas ir (ar) nutrauktas Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo nustatyta tvarka;

28.6. reikalauti iš buitinio vartotojo apmokėti už teisės aktų reikalavimus atitinkančios matavimo priemonės pakeitimą, metrologinę patikrą, kai matavimo priemonės pakeitimas, patikra atlikta buitinio vartotojo rašytiniu prašymu ir buvo nustatyta, kad matavimo priemonė veikia tinkamai ir atitinka jai nustatytus metrologinius reikalavimus;

28.7. reikalauti atlyginti tiesioginius nuostolius ir žalą iš ją padariusių asmenų;

28.8. tvarkyti buitinio vartotojo asmens duomenis garantinio dujų tiekimo, transportuotų dujų apskaitos, žalos nustatymo ir atlyginimo, dujų sistemų patikimumo ir techninės saugos užtikrinimo, ekstremalių situacijų valdymo ir kitais teisėtais tikslais, *mutatis mutandis* taikant Aprašo 26.14 papunktyje numatytus reikalavimus;

28.9. kitas teises, nustatytas Gamtinių dujų įstatyme ir kituose teisės aktuose.

TREČIASIS SKIRSNIS

BUITINIO VARTOTOJO PAREIGOS IR TEISĖS

29. Buitinis vartotojas privalo:

Buitinio vartotojo pareigos tiekimo įmonei

29.1. prieš pradėdamas vartoti dujas, sudaryti sutartį;

29.2. prieš pasirašydamas sutartį, susipažinti su saugaus dujų vartojimo sąlygomis ir pasirūpinti, kad būtų instrukuoti visi objekte gyvenantys ir dujiniais prietaisais besinaudojantys asmenys. Patvirtinti, pasirašant sutartyje, kad yra susipažinęs su saugaus dujų vartojimo sąlygomis;

29.3. neviršyti sutartyje nurodyto matavimo priemonės leistino naudoti dujų srauto $Q_{\max}$ (m^3/h);

29.4. jei nesutarta kitaip, ne vėliau kaip paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną užfiksuoti matavimo priemonės rodmenis ir deklaruoti juos tiekimo įmonei. Sutartyje nustatoma matavimo priemonės rodmenų pateikimo forma ir būdas (faksu, elektroniniu būdu (elektroniniu paštu, savitarnos svetainėje), įmokas priimančiose įstaigose ar panašiai) bei jų keitimo tvarka;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-15](#), 2018-01-25, paskelbta TAR 2018-01-25, i. k. 2018-01151

29.5. sutartyje nustatytais terminais ir tvarka pagal galiojančius tarifus (kainas) atsiskaityti su tiekimo įmone už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas pagal matavimo priemonės rodmenis arba kitais sutartyje nurodytais būdais;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

29.6. per 10 darbo dienų informuoti tiekimo įmonę, jei keičiasi objekto savininkas ir (ar) teisėtas valdytojas ir nutraukti sutartį, o jei pakeista objekto paskirtis bei jis pritaikytas ūkinei ar komercinei veiklai – sudaryti naują sutartį;

29.7. iki sutarties nutraukimo dienos pranešti tiekimo įmonei matavimo priemonės rodmenis ir kitą galutiniam atsiskaitymui būtiną informaciją bei visiškai atsiskaityti už patiektas dujas ir suteiktas paslaugas;

29.8. atlyginti tiekimo įmonei patirtus tiesioginius nuostolius, kai buitinis vartotojas nevykdo sutartyje ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

29.9. informuoti kitą sutarties šalį apie pasikeitusius rekvizitus ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo pasikeitimo dienos;

29.10. informuoti sutarties šalį prieš 10 kalendorinių dienų raštu apie vienašališką sutarties nutraukimą arba Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių nustatyta tvarka apie tiekimo įmonės pakeitimą;

Buitinio vartotojo pareigos skirstymo sistemos operatoriui, prie kurio sistemos prijungta buitinio vartotojo dujų sistema

29.11. nedelsdamas, sutartyje nurodytais telefonais informuoti įmonę, teikiančią avarinės tarnybos paslaugas, apie dujų sistemos avarijas, sutrikimus ir gedimus bei leisti įmonės, teikiančios avarinės tarnybos paslaugas, darbuotojams, įvykus avarijai ar nustačius dujotiekio pažeidimą, atlikti žemės kasimo, dujų skirstymo sistemos remonto bei kitus pagalbinius darbus buitiniam vartotojui priklausančioje teritorijoje (namų valdoje) ir (ar) patalpoje;

29.12. užtikrinti buitinio vartotojo teritorijoje esančių skirstomųjų dujotiekių ir jų įrenginių (dujų slėgio reguliatorių, uždaramųjų įtaisų, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir matavimo priemonių) ir jų plombų saugumą, apsaugą nuo mechaninių pažeidimų, o pastebėjęs jų darbo sutrikimus, pažeistas plombas ar kitokius pažeidimus nedelsdamas sutartyje nurodytais telefonais informuoti tiekimo įmonę ir (ar) skirstymo sistemos operatorių;

29.13. užtikrinti, kad skirstymo sistemos operatoriaus darbuotojai ar kiti operatoriaus įgalioti asmenys (rangovai), pateikę tarnybinius pažymėjimus, gautų buitinių vartotojų (patalpų savininkų ar teisėtų valdytojų) sutikimą patekti į buitinio vartotojo teritoriją (namų valdą) ir (ar) patalpas, nuo 8 iki 21 val. ir galėtų atlikti dujotiekių ir jų įrenginių, matavimo priemonių techninę priežiūrą, keitimą, perkėlimą matavimo priemonių rodmenų ir plombų tikrinimą bei tikrinti, ar buitinis vartotojas laiku ir teisingai pagal matavimo priemonės rodmenis deklaruoja suvartotą dujų kiekį;

29.14. leisti skirstymo sistemos operatoriaus darbuotojams ar kitiems operatoriaus įgaliotiems asmenims eksploatuoti buitinio vartotojo teritorijoje (namų valdoje) ar pastatuose esančius ir skirstymo sistemos operatoriui priklausančius skirstomuosius dujotiekius ir jų įrenginius;

29.15. Aprašo 40 punkto nustatyta tvarka apmokėti neeilinės matavimo priemonės metrologinės patikros metu skirstymo sistemos operatoriaus patirtas išlaidas;

29.16. dalyvauti skirstymo sistemos operatoriumi keičiant matavimo priemones, plombas, paleidžiant dujas į vartotojo dujų sistemą. Šiame procese turi teisę dalyvauti vartotojo atstovas;

29.17. atlyginti nuostolius skirstymo sistemos operatoriumi už savavališką matavimo priemonės pakeitimą, sugadinimą, dujotiekio ar jo įrenginių sugadinimą, plombų pažeidimą, įrengtą matavimo priemonės aplankos liniją, priverstinai stabdomą arba kitaip gadinamą matavimo priemonės mechanizmą ir neteisėtai suvartotas dujas. Išskyrus atvejį, kai buitinis vartotojas dėl neatsargumo pažeidė plombą, nedelsdamas informavo tiekimo įmonę ir (ar) skirstymo sistemos operatorių ir kitų pažeidimų nebuvo nustatyta;

29.18. pasirašyti aktą, kuriuo skirstymo sistemos operatoriaus atstovai įformina skirstymo sistemos, esančios buitinio vartotojo valdose avarijas, sutrikimus, kitus įvykius (gedimus), matavimo priemonių, išardomų sujungimų, plombų pažeidimus. Aktas pasirašomas su žyma „susipažinau“;

29.19. vykdyti dujų tiekimo apribojimo ir (ar) nutraukimo reikalavimus pagal skirstymo sistemos operatoriaus nurodymus;

29.20. teikti skirstymo sistemos operatoriumi visą pagrįstai reikalaujamą informaciją, susijusią su vartotojo dujų sistemos ir įrenginių prijungimu, technine būkle ir veikimu;

29.21. vykdyti skirstymo sistemos operatoriaus ir (ar) Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – Valstybinės energetikos inspekcija) įpareigojimus (nurodymus) pertvarkyti, rekonstruoti ar suremontuoti vartotojui priklausančią dujų sistemą, kai jos būklė kelia tiesioginį pavojų žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui. Pašalinti Valstybinės energetikos inspekcijos ir (ar) skirstymo sistemos operatoriaus raštu nurodytus buitinio vartotojo sistemos trūkumus;

29.22. garantinio tiekimo metu vykdyti Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių 89 punkte nustatytas pareigas;

Kitos buitinio vartotojo pareigos

29.23. įrengti, naudoti ir saugiai eksploatuoti buitinio vartotojo dujų sistemą taip, kad būtų užtikrinti teisės aktuose nustatyti reikalavimai;

29.24. periodiškai tikrinti dūmtraukius ir vėdinimo kanalus, susijusius su buitiniu vartotojui nuosavybės teise priklausančiomis ar teisėtai valdomomis patalpomis, kuriose vartojamos dujos, prireikus juos valyti ir remontuoti;

29.25. sutartyje nustatyta tvarka informuoti tiekimo įmonę ar skirstymo sistemos operatorių apie tai, kad tam tikrais ataskaitiniais laikotarpiais vartotojas nevertos dujų. Jei vartotojas per jo iš anksto tiekimo įmonei ar skirstymo sistemos operatoriumi nurodytą laikotarpį dujų nevertos, tai jam Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių 110¹.5 papunktyje nurodytos nuostatos netaikomos;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

29.26. vykdyti kitas įstatymuose nustatytas pareigas.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

30. Buitinis vartotojas turi teisę:

Buitinio vartotojo teisės tiekimo įmonei

30.1. laisvai ir nemokamai pasirinkti tiekimo įmonę ir sudaryti sutartį;

30.2. gauti iš tiekimo įmonės aiškią informaciją apie sutarties sudarymą ir jos sąlygas, tiekimo įmonės pavadinimą, buveinės adresą, įmonės kodą ir teisinę formą, teikiamas paslaugas ir jų

teikimo sąlygas, dujų tarifus (kainas) bei teikiamų paslaugų kainas, pranešimų apie tarifus (kainas) pateikimo būdus, ginčų nagrinėjimo tvarką;

30.3. pasirinkti vieną iš kelių tiekimo įmonės pasiūlytų apmokėjimo už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas būdų;

30.4. reikalauti ir gauti paaiškinimus, koku pagrindu tiekimo įmonė skaičiuoja nepriemoką (skolą) už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas;

30.5. nutraukti sutartį, jei keičiamos sutarties sąlygos ir jos buitiniam vartotojui yra nepriimtinos. Buitinis vartotojas turi teisę nutraukti sutartį vienašališkai ir neatlygintinai Civilinio kodekso 6.390 straipsnio 1 dalyje nustatytais sąlygomis;

30.6. Gamtinių dujų tiekimo vartojimo taisyklių nustatyta tvarka turi teisę nemokamai pakeisti tiekimo įmonę ir sudaryti naują sutartį;

30.7. reikalauti iš tiekimo įmonės atlyginti tiesioginius nuostolius, patirtus dėl nepatietų ir (ar) netinkamos kokybės dujų;

Buitinio vartotojo teisės skirstymo sistemos operatoriui, prie kurio sistemos prijungta buitinio vartotojo dujų sistema

30.8. reikalauti skirstymo sistemos operatoriaus, kad būtų atlikta neeilinė matavimo priemonės patikra. Buitinis vartotojas sumoka patirtas patikros sąnaudas, jeigu buvo nustatyta, kad matavimo priemonė veikia tinkamai ir atitinka jai nustatytus metrologinius reikalavimus;

30.9. reikalauti iš skirstymo sistemos operatoriaus (garantinio tiekimo atveju) atlyginti tiesioginius nuostolius, patirtus dėl nepatietų ir (ar) netinkamos kokybės dujų;

Kitos buitinio vartotojo teisės

30.10. buitinis vartotojas turi ADTAĮ ir kituose asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas duomenų subjekto teises;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

30.11. kitas teises, nustatytas Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 2 dalyje ir kituose teisės aktuose.

KETVIRTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖ

31. Buitinis vartotojas privalo atlyginti skirstymo sistemos operatoriui padarytus nuostolius (žalą) už neteisėtą dujų vartojimą Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių nustatyta tvarka ir sąlygomis. Žala skirstymo sistemos operatoriui apskaičiuojama vadovaujantis Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių 138, 149 punktų nuostatomis, o neteisėtas dujų vartojimas suprantamas taip, kaip jis apibrėžtas šių taisyklių XI skyriuje.

32. Jei tiekimo įmonė ir (ar) skirstymo sistemos operatorius (garantinio tiekimo atveju) buitiniam vartotojui nepatiekė sutartyje nustatytos kokybės dujų, tai ji (jis) privalo atlyginti visus patirtus tiesioginius nuostolius.

33. Tiekimo įmonė ir (ar) skirstymo sistemos operatorius neatsako už pasekmes, jei buitinis vartotojas neleidžia atlikti dujų skirstymo sistemos ar matavimo priemonės, esančios vartotojo teritorijoje (namų valdoje) ir (ar) patalpose, remonto, techninės priežiūros, keitimo darbų ar neužtikrina saugaus buitinio vartotojo dujų sistemos eksploatavimo.

34. Tiekimo įmonė neatsako už vėlavimą pradėti tiekti dujas, jei šis vėlavimas yra kilęs dėl buitinio vartotojo laiku ir (ar) tinkamai nepateiktos teisingos informacijos ar neįvykdytų kitų pareigų tiekimo įmonei, skirstymo sistemos operatoriui ir (ar) tretiesiems asmenims, kiek tai reikalinga tam, kad tiekimo įmonė pagal sutartį galėtų pradėti tiekti dujas.

35. Nė viena sutarties šalis neatsako už sutarties nevykdymą, jei tas nevykdymas bus nenugalimos jėgos (*force majeure*) padarinyš. Pasibaigus nenugalimai jėgai (*force majeure*), sutarties šalis privalo nedelsdama įvykdyti įsipareigojimus, jeigu įmanoma juos įvykdyti, kurių nevykdė iki nenugalimos jėgos (*force majeure*), jeigu šalys nesusitarė kitaip.

V SKYRIUS

DUJŲ KIEKIO IR TARIFO (KAINOS) NUSTATYMAS

36. Buitinio vartotojo suvartotas dujų kiekis nustatomas pagal objekte įrengtos matavimo priemonės rodmenis. Dujų kiekio matavimo ir skaičiavimo vienetas, buitiniam vartotojui atsiskaitant už dujas ir suteiktas paslaugas, yra kubinis metras (m³).

37. Buitinis vartotojas moka už patiektas dujas ir suteiktas paslaugas. Dujų tarifą (kainą) sudaro prognozuojamų dujų (produkto), įskaitant suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) pakartotinį dujinimą, SGD perkrovą ir gamtinių dujų pristatymą iki mažos apimties SGD pakartotinio dujinimo įrenginio, konkrečių perdavimo, skirstymo, laikymo, tiekimo kainų ir skirtumo tarp ankstesnio tarifų galiojimo laikotarpio prognozuotų ir faktinių dujų (produkto) kainų suma. Konkrečius dujų tarifus (kainas) buitiniams vartotojams kas pusę metų nustato tiekimo įmonė ar Komisija. Dujų tarifo (kainos) dedamosios buitiniams vartotojams viešai skelbiamos tiekimo įmonių interneto svetainėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-311](#), 2017-12-07, paskelbta TAR 2017-12-11, i. k. 2017-19899

38. Buitinis vartotojas su tiekimo įmone už patiektas dujas ir suteiktas paslaugas atsiskaito Gamtinių dujų įstatymo tvarka nustatytais ir viešai paskelbtais tarifais (kainomis).

39. Jei naujo buitinio vartotojo dujų sistema pirmą kartą buvo prijungta prie dujų skirstymo sistemos, tais metais turi būti taikomas atitinkamam vartotojo pogrupiui nustatytas dujų tarifas (kaina), atsižvelgiant į turimus dujinius prietaisus ir įvertinant faktinę dujų vartojimo paskirtį ir pasibaigus kalendoriniams metams, naujo buitinio vartotojo mokėjimai neperskaičiuojami. Jeigu buitinis vartotojas per kalendorinius metus faktiškai suvartoja didesnę ar mažesnę dujų kiekį nei buvo numatęs metų pradžioje ir dėl to turi būti priskirtas kitam pogrupiui, tai, pasibaigus kalendoriniams metams, per praėjusius vienerius metus atlikti mokėjimai perskaičiuojami pagal atitinkamam pogrupiui nustatytą dujų tarifą (kainą). Kai kalendorinių metų eigoje buitinis vartotojas pakeičia tiekimo įmonę arba pasikeičia objekto, į kurį tiekiamos dujos, savininkas (ar teisėtas valdytojas), pasibaigus kalendoriniams metams, vartotojo mokėjimai neperskaičiuojami.

40. Jei buitinis vartotojas pareikalavo neeilinės matavimo priemonės patikros, jis sumoka skirstymo sistemos operatoriaus patirtas sąnaudas, jeigu buvo nustatyta, kad matavimo priemonė atitinka jai nustatytus metrologinius reikalavimus. Jeigu nustatoma, kad matavimo priemonė netinkama naudoti ne dėl buitinio vartotojo kaltės, už atliktą patikrą moka skirstymo sistemos operatorius.

VI SKYRIUS

BUITINIO VARTOTOJO ATSISKAITYMAS UŽ SUVARTOTAS DUJAS IR SUTEIKTAS PASLAUGAS

41. Jeigu sutarties šalys nesusitaria kitaip, buitinis vartotojas atsiskaito už faktiškai per ataskaitinį laikotarpį suvartotą dujų kiekį, nustatytą pagal matavimo priemonės rodmenį, kurį buitinis vartotojas užfiksuoja ir deklaruoja tiekimo įmonei ne vėliau kaip paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Aprašo nustatytais atvejais ir tvarka faktiškai per ataskaitinį laikotarpį buitinio vartotojo suvartotas dujų kiekis nustatomas įvertinus vidutinį buitinio vartotojo objekto dujų suvartojimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-15](#), 2018-01-25, paskelbta TAR 2018-01-25, i. k. 2018-01151

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

42. Buitinis vartotojas atsiskaito pagal vidutinį buitinio vartotojo objekto dujų suvartojimą, jei:

42.1. buitinis vartotojas pateikia prašymą taikyti atsiskaitymo pagal vidutinį suvartojimą būdą, arba;

42.2. buitinis vartotojas nedeklaruoja dujų kiekio matavimo priemonės rodmenų sutartyje nustatytu ataskaitinių laikotarpių dažnumu, arba;

42.3. sutrinka nuotolinės duomenų nuskaitymo sistemos įrenginių tinkamas veikimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

42¹. Atsiskaitymo pagal vidutinį buitinio vartotojo objekto dujų suvartojimą tvarka pradedama taikyti nuo to ataskaitinio laikotarpio, kurio metu įvyko bent viena iš Aprašo 42 punkte nurodytų aplinkybių, išskyrus atvejus, jei buitinis vartotojas Aprašo 42.2 ir 42.3 papunkčiuose nurodytais atvejais ne vėliau kaip paskutinę kito ataskaitinio laikotarpio dieną deklaruoja faktinius dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis.

Papildyta punktu:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

42². Vidutinis buitinio vartotojo objekto per ataskaitinį laikotarpį suvartotas dujų kiekis yra lygus:

42².1. kai buitinis vartotojas iki vidutinio dujų suvartojimo taikymo vartojo dujas, ir:

42².1.1. metinis buitinio vartotojo dujų suvartojimas yra mažesnis nei 500 m³ arba atsiskaitymo pagal vidutinį dujų suvartojimą tvarka taikoma Aprašo 42.1 papunkčio pagrindu – 1/12 per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių buitinio vartotojo suvartoto dujų kiekio;

42².1.2. metinis buitinio vartotojo dujų suvartojimas yra didesnis nei 500 m³ – 1/6 faktinio vartotojo objekto žiemos (spalio – kovo mėnesiais) arba vasaros (balandžio – rugsėjo mėnesiais) sezonais suvartoto dujų kiekio;

42².2. kai buitinis vartotojas iki vidutinio dujų suvartojimo taikymo nevartojo dujų, ir:

42².2.1. prognozuojamas metinis buitinio vartotojo dujų suvartojimas yra mažesnis nei 500 m³ – 5 m³ dujų per mėnesį;

42².2.2. prognozuojamas metinis buitinio vartotojo dujų suvartojimas yra didesnis nei 500 m³ – vartotojo objekto šildomo ploto ir 1 m³ dujų sandaugai žiemos sezono (spalio – kovo mėnesiais) metu arba 1/9 šios sumos vasaros sezono (balandžio – rugsėjo mėnesiais) metu.

Papildyta punktu:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

42³. Buitiniam vartotojui (jo atstovui) deklaravus arba skirstymo sistemos operatoriui ar tiekimo įmonei per ataskaitinį laikotarpį fiksavus faktinius dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis, vidutinis buitiniam vartotojui patiekto (pristatyto) dujų kiekio skaičiavimas tą ataskaitinį laikotarpį netaikomas, o iki faktinių dujų kiekio matavimo priemonės rodmenų nustatymo dienos taikytas vidutinis buitinio vartotojo objekte suvartotas dujų kiekis perskaičiuojamas vadovaujantis Aprašo 42² punkte nustatyta tvarka. Jei pagal buitinio vartotojo deklaruotus arba skirstymo sistemos operatoriaus ar tiekimo įmonės užfiksuotus dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis paaiškėja, kad faktiškai suvartotos dujų kiekis yra kitoks nei nurodyta mokėjimo dokumentuose, išrašytuose skaičiuojant vidutinį suvartojimą, išrašomas kreditinis dokumentas.

Papildyta punktu:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

42⁴. Buitiniam vartotojui ilgiau nei vienerius kalendorinius metus nepertraukiamai už patiektas dujas ar suteiktas paslaugas mokant pagal vidutinį dujų suvartojimą, skirstymo sistemos operatorius ar tiekimo įmonė atlieka buitinio vartotojo dujų kiekio matavimo priemonių rodmenų patikrinimą ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus. Buitinių vartotojų, dujas naudojančių maistui ruošti, rodmenų patikrinimas atliekamas kartą per penkerius metus. Buitinis vartotojas privalo kiekvienų metų gruodžio mėnesį, taip pat prieš pasikeičiant dujų kainoms ir (ar) tarifams, deklaruoti skirstymo sistemos operatoriumi ir (ar) tiekimo įmonei dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis. Galimus skirtumus tarp dujų kiekių, apskaičiuotų pagal vidutinį dujų suvartojimą ir faktiškai buitinio vartotojo suvartotų kiekių, tiekimo įmonė nurodo mokėjimo dokumentuose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį buitinis vartotojas deklaravo faktinius dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis arba skirstymo sistemos operatorius ar tiekimo įmonė užfiksavo faktinius dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis. Jei pagal buitinio vartotojo deklaruotus arba skirstymo sistemos operatoriaus ar tiekimo įmonės užfiksuotus dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis paaiškėja, kad faktiškai suvartotos dujų kiekis yra kitoks nei nurodyta mokėjimo dokumentuose, išrašytuose skaičiuojant vidutinį suvartojimą, išrašomas kreditinis dokumentas.

Papildyta punktu:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

43. Už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas buitinis vartotojas atsiskaito be mokėjimo dokumento, išskyrus Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių 89.6 ir 110² punktuose numatytas išimtis. Atsiskaitydamas be mokėjimo dokumento, buitinis vartotojas įmokas priimančiai įstaigai privalo nurodyti jam suteiktą vartotojo kodą ir tikslus dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis, o buitinio vartotojo atlikto mokėjimo faktas patvirtinamas įmokas priimančios įstaigos išduodamu kasos aparato kvitu arba kitu įstaigos išduodamu dokumentu.

Jei per ataskaitinį mėnesį buitiniam vartotojui susiformuoja mokėtina suma, tiekimo įmonė išrašo ir šio Aprašo 43¹ punkte nurodytais būdais ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po ataskaitinio laikotarpio, 10 kalendorinės dienos pateikia buitiniam vartotojui mokėjimo dokumentą. Tiekimo įmonė neteikia buitiniam vartotojui mokėjimo dokumento, kai mokėtina suma neviršija tiekimo įmonės nustatyto ir interneto svetainėje paskelbto mokėjimo sumos dydžio. Šiuo atveju, apie susidariusią mokėtiną sumą tiekimo įmonė informuoja buitinį vartotoją ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

43¹. Mokėjimo dokumentai buitiniam vartotojui gali būti pateikiami paštu, faksu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis (savitarnos svetainėje, elektroniniu paštu), o kita buitiniam vartotojui aktuali informacija – ir trumpąja tekstone žinute (SMS). Mokėjimo dokumentų pateikimo, atsiskaitymo bei mokėjimo būdą (grynaisiais ar negrynaisiais pinigais) pasirenka pats buitinis vartotojas, tačiau buitiniam vartotojui neįgyvendinus šios teisės, mokėjimo dokumentai siunčiami paštu pateikiant popierinius mokėjimų dokumentus.

Papildyta punktu:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

44. Buitiniam vartotojui atsiskaitymo terminas už per ataskaitinį laikotarpį suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas yra vienas kalendorinis mėnuo po ataskaitinio laikotarpio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

45. Sutartyje nustatytu terminu už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas neatsiskaičiusiam buitiniam vartotojui gali būti skaičiuojami 0,02 procento nuo laiku nesumokėtos sumos dydžio delspinigiaai už kiekvieną uždelstą kalendorinę dieną. Tiekimo įmonė raštu informuoja buitinį vartotoją apie delspinigių susidarymą, nurodo jų dydį ir susidarymo priežastį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

46. Buitinis vartotojas už patiektas, bet sutartyje nustatytu terminu neapmokėtas, dujas moka mokėjimo dieną galiojančiais dujų tarifais (kainomis), išskyrus atvejus, kai turi būti mokama dujų tarifais (kainomis), galiojusiais matavimo priemonės rodmenų fiksavimo (skolos nustatymo) dieną. Buitinio vartotojo mokėjimas laikomas atliktu nuo mokėjimui skirtų lėšų nurašymo iš mokėtojo sąskaitos dienos arba mokėjimo vietoje išduoto lėšų priėmimo dokumento išdavimo datos.

47. Buitinis vartotojas, perleidęs objektą, kuriame vartojamos dujos, kito asmens nuosavybėn, iki sutarties nutraukimo dienos tiekimo įmonei praneša galutinį matavimo priemonės rodmenį ir atsiskaito su tiekimo įmone už patiektas dujas ir suteiktas paslaugas. Tuo atveju, kai buitinis vartotojas iki objekto perleidimo dienos vengia atsiskaityti ar neatsiskaito už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas, atsakomybė apmokėti už atitinkamu laikotarpiu suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas tenka atitinkamo laikotarpio objekto savininkui. Objekto perleidimo dieną šalis pasirašo dokumentą, kuriame įformina tarpusavyje suderintus matavimo priemonės rodmenis ir atsakomybę dėl atsiskaitymo. Naujas buitinis vartotojas perėmęs objektą, sudaro su tiekimo įmone sutartį ir atsiskaito už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas nuo buvusio savininko apmokėto galutinio matavimo priemonės rodmens arba, jei yra tarpusavio suderinimo aktas, nuo akte tarpusavyje suderinto matavimo priemonės rodmens.

48. Dėl tiekimo įmonės kaltės vykdant teisės aktuose įtvirtintus leidimu reguliuojamos veiklos įpareigojimus susidariusi buitinio vartotojo skola išieškoma ne daugiau kaip už du mėnesius,ėjusius prieš einamąjį mėnesį, neskaičiuojant netesybų (delspinigių, palūkanų ar baudų) už visą klaidingai skaičiuoto mokesčio už suvartotas dujas laikotarpį. Permoka už suvartotas dujas skaičiuojama už visą klaidingai skaičiuotą laikotarpį, kuri įskaitoma į būsimus atsiskaitymus už dujas arba gražinama buitiniam vartotojui. Jeigu buitinis vartotojas dėl savo kaltės (ar padarytų klaidų) klaidingai deklaravo, neteisingai apskaičiavo ir nepilnai atsiskaitė už suvartotas dujas, skola išieškoma už visą klaidingai skaičiuotą laikotarpį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-337](#), 2017-12-22, paskelbta TAR 2017-12-27, i. k. 2017-21131

49. Buitinis vartotojas su garantinį tiekimą vykdančiu skirstymo sistemos operatoriumi už patiektas dujas ir suteiktas paslaugas atsiskaito pagal Gamtinių dujų įstatymo 39 straipsnį nustatytomis garantinio tiekimo kainomis.

50. Garantinio tiekimo atveju buitiniam vartotojui nesudarius sutarties su kita tiekimo įmone ir nesudarius sutarties su skirstymo sistemos operatoriumi, buitinis vartotojas privalo apmokėti skirstymo sistemos operatoriui už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas.

VII SKYRIUS SUTARTIES NUTRAUKIMO SĄLYGOS

51. Buitinis vartotojas, perleidęs objektą, kuriame vartojamos dujos, kito asmens nuosavybėn, iki sutarties nutraukimo dienos tiekimo įmonei praneša galutinį matavimo priemonės rodmenį ir atsiskaito su tiekimo įmone už patiektas dujas ir suteiktas paslaugas. Tuo atveju, kai buitinis vartotojas iki objekto perleidimo dienos vengia atsiskaityti ar neatsiskaito už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas, atsakomybė apmokėti už atitinkamu laikotarpiu suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas tenka atitinkamo laikotarpio objekto savininkui. Objekto perleidimo dieną šalis pasirašo dokumentą, kuriame įformina tarpusavyje suderintus matavimo priemonės rodmenis ir atsakomybę dėl atsiskaitymo. Naujas buitinis vartotojas perėmęs objektą, sudaro su tiekimo įmone sutartį ir atsiskaito už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas nuo buvusio savininko apmokėto galutinio matavimo priemonės rodmens, arba, jei buvęs savininkas atsiskaitydavo pagal vidutinį dujų suvartojimą, nuo paskutiniame buvusiam savininkui išrašytame mokėjimo dokumente nurodyto matavimo priemonės rodmens, arba, jei yra tarpusavio suderinimo aktas, nuo akte tarpusavyje suderinto matavimo priemonės rodmens.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

52. Buitinis vartotojas turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį, jei keičiamos sutarties sąlygos ir jos buitiniam vartotojui yra nepriimtinos. Buitinis vartotojas turi teisę nutraukti sutartį vienašališkai ir neatlygintinai Civilinio kodekso 6.390 straipsnio 1 dalyje nustatytais sąlygomis.

53. Buitinis vartotojas, prieš 10 dienų raštu pranešęs tiekimo įmonei apie vienašališką sutarties nutraukimą, privalo pranešti paskutinę sutarties galiojimo dieną užfiksuotą matavimo priemonės rodmenį ir atsiskaityti už suvartotas dujas ir suteiktas paslaugas. Jeigu buitinis vartotojas nori pakeisti tiekimo įmonę, sutarties nutraukimas vykdomas pagal Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių III skyriuje nustatytą tvarką.

54. Tiekimo įmonė turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį apie tai ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų įspėjusi buitinį vartotoją raštu paskutiniu tiekimo įmonei žinomu adresu, sutartyje nurodytu elektroninio pašto adresu ir telefonu siunčiant tekstinę žinutę (jei buitinis vartotojas turi bevielio ryšio telefoną), jei:

54.1. buitinis vartotojas padarė esminį sutarties pažeidimą Civilinio kodekso 6.217 straipsnio nustatytais pagrindais. Esminiu sutarties pažeidimu laikomas praleistas prievolės įvykdymo terminas ir (ar) šalies prievolės per papildomai nustatytą terminą neįvykdymas. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu dėl sutartyje nustatytų išipareigojimų tarp sutarties šalių vyksta ginčai ir (ar) jie nagrinėjami Aprašo nustatyta tvarka;

54.2. buitinio vartotojo objektą, įsigijo naujas savininkas. Buitinis vartotojas, perleidęs objektą, kuriame vartojamos dujos, kito asmens nuosavybėn, privalo nutraukti sutartį ir iki sutarties nutraukimo dienos tiekimo įmonei pranešti matavimo priemonės rodmenį ir kitą galutiniam atsiskaitymui būtiną informaciją bei atsiskaityti su tiekimo įmone už patiektas dujas ir suteiktas paslaugas. Tuo atveju, jei perleidęs objektą buitinis vartotojas vengia ar dėl kitų priežasčių nenutraukia su tiekimo įmone sudarytos sutarties, ji gali būti nutraukta naujo savininko prašymu;

54.3. buitinis vartotojas daugiau kaip 18 mėnesių nedeklaravo dujų kiekių, nereagavo į tiekimo įmonės pranešimus ir skirstymo sistemos operatoriaus darbuotojams nebuvo suteiktos teisės patekti į buitinio vartotojo valdą patikrinti matavimo priemonės rodmenų.

VIII SKYRIUS

SKUNDŲ AR PRAŠYMŲ NAGRINĖJIMAS IR GINČŲ SPRENDIMAS

55. Buitinių vartotojų ir tiekimo įmonių ginčai sprendžiami Energetikos įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-74](#), 2016-03-01, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04351

56. Skundai nagrinėjami Energetikos įstatymo 34¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-74](#), 2016-03-01, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04351

57. Neteko galios nuo 2016-03-08

Punkto naikinimas:

Nr. [1-74](#), 2016-03-01, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04351

SUDERINTA

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos

2015 m. sausio 22 d. raštu Nr. 4-821

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-26](#), 2015-02-02, paskelbta TAR 2015-02-02, i. k. 2015-01484

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1-54 „Dėl Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-74](#), 2016-03-01, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04351

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1-54 „Dėl Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-310](#), 2016-11-24, paskelbta TAR 2016-12-05, i. k. 2016-28168

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1-54 „Dėl Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-311](#), 2017-12-07, paskelbta TAR 2017-12-11, i. k. 2017-19899

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1-54 „Dėl Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-337](#), 2017-12-22, paskelbta TAR 2017-12-27, i. k. 2017-21131

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1-54 „Dėl Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-15](#), 2018-01-25, paskelbta TAR 2018-01-25, i. k. 2018-01151

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1-54 „Dėl Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-160](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-08998

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. 1-54 „Dėl Sutarčių su buitinais vartotojais dėl gamtinių dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo